

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. gruodžio 19 d.
(byla Nr. AG1-378/11-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Dariaus Saveikio, Sekretoriaujant J. D., dalyvaujant pareiškėjui A.V.,

viešame 2025 m. gruodžio 12 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų A. V. ir A. V. patikslintą skundą atsakovei Prienų rajono savivaldybei dėl Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. lapkričio 14 d. rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* panaikinimo ir atsakovei Prienų rajono savivaldybės administracijai dėl Prienų rajono savivaldybės administracijos įpareigojimo atlikti veiksmus. Trečiasis suinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai A. V. ir A. V., kreipėsi į Komisiją su patikslintu skundu (toliau – skundas), prašydami: „1. Panaikinti Prienų rajono savivaldybės mero 2025-11-14 raštą Nr. *(duomenys neskelbtini)*. 2. Pavesti Prienų rajono savivaldybės administracijai iš naujo išnagrinėti Pareiškėjų 2025-10-21 prašymą „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 3, 10 ir 15 straipsniais bei priimti teisėtą, pagrįstą ir motyvuotą sprendimą. 3. Įpareigoti Prienų rajono savivaldybės administraciją, vadovaujantis pirminiais 1992 m. privatizavimo dokumentais ir nustatyta administracine klaida, inicijuoti klaidos ištaisymą administracine tvarka ir atkurti visą 0,057309 ha (573 m²) privatizuoto sklypo plotą. Savivaldybė, kaip pirminius duomenis pateikusi institucija, turi teisinę pareigą ištaisyti savo padarytą klaidą ir negali perkelti šios naštos gyventojams“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 10 straipsnio 1 dalimi ir 2 dalies 1 punktu, Komisijos narės, paskirtos spręsti pareiškėjų A. V. ir A. V. skundo priėmimo klausimą ir pranešėjos byloje, 2025 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. 21RE1-417 nuspręsta:

1. Priimti nagrinėti Komisijoje pareiškėjų A. V. ir A. V. 2025 m. lapkričio 24 d. patikslinto skundo dalį dėl pirmojo ir antrojo reikalavimų, kuriais prašoma: „1. Panaikinti Prienų rajono savivaldybės mero 2025-11-14 raštą Nr. *(duomenys neskelbtini)*. 2. Pavesti Prienų rajono savivaldybės administracijai iš naujo išnagrinėti Pareiškėjų 2025-10-21 prašymą „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 3, 10 ir 15 straipsniais bei priimti teisėtą, pagrįstą ir motyvuotą sprendimą.“

2. Į administracinės bylos Nr. AG1-378/11-2025 nagrinėjimą įtraukti Prienų rajono savivaldybę, kurios duomenys: Laisvės a. 12, LT-59126 Prienai, tel. +370 319 61 100, el. p. savivaldybe@prienai.lt, meras@prienai.lt.

3. Atsisakyti priimti nagrinėti Komisijoje pareiškėjų A. V. ir A. V. 2025 m. lapkričio 24 d. patikslinto skundo dalį dėl trečiojo reikalavimo, kuriuo prašoma: „*Ipareigoti Prienų rajono savivaldybės administraciją, vadovaujantis pirminiais 1992 m. privatizavimo dokumentais ir nustatyta administracine klaida, inicijuoti klaidos ištaisymą administracine tvarka ir atkurti visą 0,057309 ha (573 m²) privatizuoto sklypo plotą*“, kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Atsižvelgusi į tai, Komisija nagrinėja pareiškėjų A. V. ir A. V. 2025 m. lapkričio 24 d. skundą dalyje dėl priimtų nagrinėti skundo reikalavimų:

1) atsakovei Prienų rajono savivaldybei – „*1. Panaikinti Prienų rajono savivaldybės mero 2025-11-14 raštą Nr. (duomenys neskelbtini).*“ (toliau – Raštas),

2) atsakovei Prienų rajono savivaldybės administracijai – „*2. Pavesti Prienų rajono savivaldybės administracijai iš naujo išnagrinėti Pareiškėjų 2025-10-21 prašymą „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 3, 10 ir 15 straipsniais bei priimti teisėtą, pagrįstą ir motyvuotą sprendimą.*“

Skunde pareiškėjai paaiškina, kad 1992 m. Prienų rajono valdybos sprendimais pareiškėjams leista privatizuoti 0,057309 ha (573 m²) žemės sklypą, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), adresu (*duomenys neskelbtini*) (vėliau (*duomenys neskelbtini*), Prienai. Pirminiai dokumentai nustato sklypo ribas ir servitutą: 1992 m. balandžio 27 d. pasidalijimo sutartis; 1992 m. sklypo padalijimo planas; 1992 m. balandžio 29 d. Prienų miesto savivaldybės potvarkis Nr. 88. Sumokėta už visą 573 m² plotą, ką patvirtina: kvitas Nr. 061 (1992 m. rugsėjo 29 d.); 1995 m. kovo 8 d. valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartis.

Atkreipia dėmesį į neatitikimus: Nekilnojamojo turto registre (toliau – NTR) įregistruota tik 0,0495 ha; faktiniai matavimai rodo 0,0454 ha; dalis privatizuoto sklypo nepagrįstai laikoma „laisva valstybine žeme“.

Pažymi, kad klaidos faktą patvirtina: 2012 m. Savivaldybės komisijos protokolas, nustatantis klaidingą įvažiavimo dalies priskyrimą valstybinei žemei; 2023 m. Seimo kontrolierės pažyma, kurioje konstatuota, kad Savivaldybė vilkino procesus, nereagavo į prašymus ir netaisė akivaizdžių neatitikimų. Nurodo, kad nepaisydama nustatytų faktų, Savivaldybė 2025 m. atsakymuose nurodė, kad klaidą turėtų taisyti patys gyventojai, rengdami sklypų pertvarkymo projektus ir derindami su kitais savininkais, nors tai prieštarauja administracinės klaidos taisymo reglamentavimui.

Pareiškėjų vertinimu, pažeisti objektyvumo, išsamumo, proporcingumo, atsakomybės už sprendimus ir nepiktinaudžiavimo valdžia principai (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnis). Savivaldybė neįvertino pirminių dokumentų ir ignoravo Seimo kontrolierės išvadas. Raštu priimtas sprendimas nemotyvuotas, nenurodyta jokių teisės normų, kuriomis grindžiamas atsisakymas, nepagrįstai reikalauta gretimų sklypų savininkų sutikimų (VAĮ 10 straipsnis). Mano, kad administracinė klaida turi būti taisoma administracine tvarka. Institucija turi pareigą inicijuoti taisymą ir negali perkelti atsakomybės gyventojams (VAĮ 15 straipsnis).

Nurodo, kad grafinės ir matavimo klaidos taisomos atkuriant pirminiais dokumentais pagrįstus duomenis; gretimų sklypų savininkų sutikimai nereikalingi (Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 107–109 punktai). Nurodo, kad pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką – administracinės žemėtvarkos klaidos taisomos nepaisant jų senumo; pirminiai dokumentai turi viršenybę prieš klaidingus NTR įrašus; institucijos privalo taisyti akivaizdžias klaidas savo iniciatyva. Pažymi, kad nuosavybė gali būti apribota tik įstatymo pagrindu (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis). Sklypo sumažinimas įvyko be teisėto pagrindo ir laikytinas nepagrįstu nuosavybės teisės suvaržymu. Papildomai pažymi, kad LVAT praktikoje ne kartą konstatuota, jog Administracinių ginčų komisija turi teisę pavesti institucijai iš naujo išnagrinėti prašymą ir priimti teisėtą, motyvuotą sprendimą. Tokie pavedimai nėra institucijos diskrecijos varžymas.

Atsakovės Prienų rajono savivaldybė ir Prienų rajono savivaldybės administracija pateikė identiško turinio atsiliepiamus, kuriuose prašo pareiškėjų skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepimuose į skundą nurodo, kad Prienų rajono valdybos 1992 m. spalio 16 d. potvarkiu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl kai kurių rajono valdybos potvarkių dalinio pakeitimo“ A.V. leista įsigyti 0,057309 ha žemės sklypą, esantį *(duomenys neskelbtini)*, Prienuose, už kurį A. V. turėjo sumokėti 2381 taloną. Prie pareiškėjų A. V. ir A. V. 2025 m. spalio 21 d. prašymo „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ Prienų rajono savivaldybės merui pateiktoje 1995 m. kovo 8 d. Valstybinės žemės pirkimo-pardavimo sutartyje Nr. *(duomenys neskelbtini)*, registro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, registro data 1995 m. kovo 9 d. (toliau – 1995 m. kovo 9 d. Sutartis), nurodyta, kad A. V. nusipirko 495 kv. m žemės sklypą, esantį *(duomenys neskelbtini)*, Prienuose, už kurį sumokėjo 2381 rublį. 1995 m. kovo 9 d. Sutarties 3.4 papunktyje (Žemės servitutai), nurodyta, kad bendro naudojimo žeme turi teisę naudotis I. M. ir K. L. [*duomenys neskelbtini*]. 1993–1994 m. valstybinės žemės pardavimą vykdė Prienų rajono valdybos žemėtvarkos tarnyba, kuri sudarinėjo valstybinės žemės pirkimo-pardavimo sutartis. 1993 m. Kauno inžinerinių tyrinėjimų instituto Geodezijos skyriaus parengtame 495 m² ploto namų valdos žemės sklypo plane nurodyta, kad įvažiavimo plotu 123 m² naudojasi visi trys žemės sklypų savininkai (K. L., I. M. [*duomenys neskelbtini*] ir A. V.), sklypo plotas, kuriuo naudojasi A. V. – 454 m². VĮ Registrų centre pagal 1993 m. Kauno inžinerinių tyrinėjimų instituto Geodezijos skyriaus parengtą žemės sklypo planą buvo įregistruotas 495 m² plotas, neatsižvelgiant į faktą, kad 123 m² įvažiavimas yra bendro naudojimo plotas, kuriuo naudojasi ir gretimų žemės sklypų savininkai.

Pažymi, kad Prienų rajono savivaldybės administracijos specialistų nuomone, taisant anksčiau VĮ Registro centro padarytas klaidas, kai 123 m² įvažiavimo plotas, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR duomenų bazėje, galimas sprendimas dėl klaidos ištaisymų – inicijuoti šių žemės sklypų kadastrinių matavimų LKS-94 sistemoje (šiuo metu šių trijų žemės sklypų kadastriniai matavimai atlikti vietinėje koordinacių sistemoje) parengimą ir kreiptis į VĮ Registrų centrą dėl šių žemės sklypų kadastro duomenų patikslinimo (taisymo).

Paaškina, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-349 „Dėl Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ yra patvirtintos Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklės, kurios reglamentuoja nekilnojamųjų daiktų kadastrinių matavimų, dokumentų, kurių reikia naujo nekilnojamojo daikto įregistravimui Nekilnojamojo turto kadastro informacinėje sistemoje ar jau įrašytiems duomenims pakeisti, ir nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos parengimo ar jau sudarytos bylos papildymo tvarką. Cituoja minėtų taisyklių 19.5 papunkčio, 81 punkto, 82.4 papunkčio nuostatas ir nurodo, kad atsižvelgiant į paminėtas teisės aktų nuostatas bei į tai, kad pareiškėjų ir gretimų žemės sklypų savininkų žemės sklypai priklauso jiems privačios nuosavybės teise, atsakovė negali atlikti privataus žemės sklypo kadastrinių matavimų ir dėl kadastrinių matavimų atlikimo [pareiškėjai] turi kreiptis į įmones (matininkus), turinčias kvalifikacijos pažymėjimus minėtiems darbams atlikti.

Nurodo, kad atsižvelgiant į tai, kad tiek A. V., tiek kiti aukščiau paminėtų žemės sklypų savininkai, galimai įsigiję dalį faktinio įvažiavimo, kuris pažymėtas kaip laisvos valstybinės žemės fondo žemė, vienas iš galimų sprendimo būdų – žemės sklypų pertvarkymas, tik dalyvaujant bei pritariant visų žemės sklypų savininkams (naudotojams), rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą.

Paaškina, kad Prienų rajono savivaldybės administracijos specialistų nuomone, rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, pritariant visų žemės sklypų (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*), savininkams, būtų galimybė pertvarkant šiuos žemės sklypus, sujungti įsiterpusius valstybinės žemės sklypus su besiribojančiais žemės sklypais, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypų bei išspręsti 0,0123 ha įvažiavimo ploto, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR duomenų bazėje.

Akcentuoja, kad Prienų rajono savivaldybė ir Prienų rajono savivaldybės administracija yra suinteresuotos, kad būtų išspręstas 0,0123 ha įvažiavimo ploto klausimas, tačiau tik sutariant visų trijų žemės sklypų savininkams ir visas procedūras atliekant teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsakovės pasisakydamos dėl administracinės klaidos taisymo, nurodo, kad VAĮ 15 straipsnis įtvirtina administracinio sprendimo klaidų ištaisymo procedūrą. Cituoja minėto straipsnio 1 ir 4 dalies nuostatas ir pažymi, kad minėtos teisės akto normos ir ginčo situacijos kontekste nėra jokios administracinės klaidos, kuri galėtų būti ištaisyta atsakovių, kadangi toks taisymas, kurio reikalauja pareiškėjai neatitinka administracinės klaidos taisymo instituto, nes tai pakeistų visą esmę.

Atsakovės cituoja LVAT praktiką dėl klaidos taisymo instituto. Taip pat pažymi, kad 1995 m. kovo 9 d. Sutartis pagal kurią pareiškėjas A. V. nusipirko 495 kv. m žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Prienuose, sudarė tuometinė vietos savivaldos institucija, Prienų rajono valdybos žemėtvarkos tarnyba, kurios funkcijas vėliau perėmė Kauno apskrities valdytojo administracija, Kauno apskrities viršininko administracija ir Nacionalinė žemės tarnyba (šiais pagrindais Prienų rajono savivaldybė neturi archyvinių duomenų apie ginčo žemės sklypo pirkimo – pardavimo aplinkybes). Taip pat ir šiuo metu, pagal galiojantį teisinį reglamentavimą valstybinės žemės sklypų pirkimo–pardavimo sutartis rengia, sudaro, keičia Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Todėl, atsakovių nuomone, net, jeigu pareiškėjų reikalavimas dėl administracinės klaidos taisymo ir būtų pripažintas tinkamu bei pagrįstu, jis nėra nukreiptas tinkamam subjektui, t. y. Prienų rajono savivaldybei, Prienų rajono savivaldybės administracijai.

Atsakovės, pasisakydamos dėl skundžiamo Rašto atitikties VAĮ teigia, kad pareiškėjų skundžiamas Raštas yra teisėtas, išsamus, pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti šio skundžiamo administracinio sprendimo turinį bei pagrįstas teisės aktais bei faktinėmis aplinkybėmis, t. y. atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus imperatyvius reikalavimus bei LVAT pateiktus išaiškinimus, todėl nėra teisinio pagrindo jį panaikinti bei pavesti Prienų rajono savivaldybės administracijai iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. prašymą „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ nei pareiškėjų patikslintame skunde nurodytais, nei kitais argumentais.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) prašo sprendimą priimti vadovaujantis protingumo, sąžiningumo ir teisingumo principais, visapusiškai įvertinus bylos aplinkybes bei ištyrus įrodymus.

Atsiliepime į pareiškėjų skundą nurodo, kad Prienų rajono Prienų miesto Liaudies deputatų tarybos Vykdomojo komiteto 1989 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl žemės sklypo paskyrimo“ skirtas kūrybinių dirbtuvių statybos bei eksploatavimo kooperatyvui „(*duomenys neskelbtini*)“ 0,0780 ha ploto žemės sklypas, esantis (*duomenys neskelbtini*), Prienų mieste (buvęs adresas (*duomenys neskelbtini*), Prienų m.), dirbtuvių statybai. Savivaldybės 1992 m. kovo 12 potvarkiu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl žemės sklypo ribų pakeitimo“ leista kūrybinių dirbtuvių kooperatyvui „(*duomenys neskelbtini*)“ padidinti žemės sklypą iki 864,15 kv. m. Prienų rajono Prienų miesto savivaldybės 1992 m. balandžio 29 d. potvarkiu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl žemės sklypo paskirstymo“ remiantis notariškai patvirtinta šalių tarpusavio sutartimi pareiškėjui A. V. paskirtas 573,09 kv. m žemės sklypo dalis. Prienų rajono valdybos 1992 m. spalio 16 d. potvarkiu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl kai kurių rajono valdybos potvarkių dalinio pakeitimo“ pareiškėjui A. V. leista įsigyti 0,057309 ha (toks plotas dokumente) žemės sklypas už 2381 taloną. A. V. pagal 1992 m. rugsėjo 29 d. mokėjimo pranešimą sumokėjo 22540,00 rublių (grynųjų pinigų). Pagal 1995 m. kovo 8 d. valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*) A. V. parduota 0,0495 ha ploto dalis žemės sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*), Prienų m. (toliau – Žemės sklypas), kurio bendras plotas yra 0,0864 ha, komercinei veiklai. Vadovaujantis VĮ Registrų centro NRT duomenų bazės duomenimis, Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso pareiškėjams. Žemės sklypas suformuotas atliekant kadastrinius matavimus (kadastro duomenų nustatymo data 1995 m. kovo 9 d.). Archyvinėje Žemės sklypo byloje nėra duomenų ir (ar) dokumentų apie šio žemės sklypo suprojektavimą. Pagal Tarnybos archyve saugomo Žemės sklypo byloje esantį žemės sklypo planą, į parduodamą plotą buvo įskaičiuota ir dalis įvažiavimo. Šiame plane, kaip žemės naudmena nurodytas bendrai naudojamas „įvažiavimas“, kurio bendras plotas yra 123 kv. m.

Tarnybos vertinimu, panaikinti skundžiamo Rašto nėra teisinio pagrindo, jis parengtas kompetentingo subjekto, atsižvelgiant į susidariusią esamą situaciją, pareiškėjams pasiūlyti sprendimo būdai taisant anksčiau VĮ Registrų centro padarytas klaidas, kai 123 kv. m įvažiavimo plotas, įskaičiuotas ir įregistruotas [kaip] privati nuosavybė į Žemės sklypo plotą, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR.

Tarnybos nuomone, skundžiamas Raštas parengtas vadovaujantis VAI nurodytiems administraciniais sprendimams keliamais reikalavimais, laikantis viešojo administravimo principų. Pareiškėjai nepateikė įrodymų, kad jis parengtas nesilaikant VAI nuostatų.

Pažymi, kad pagal 1995 m. kovo 8 d. Sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*) pareiškėjui A. V. parduota 0,0495 ha ploto dalis Žemės sklypo, tačiau NTR Žemės sklypo dalys įregistruotos kaip atskiri žemės sklypai, atitinkamai vienas iš jų nuosavybės teise priklauso pareiškėjams.

Atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimas Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ neteko galios nuo 2025 m. liepos 1 d. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, Savivaldybė priimdama ginčijamą Raštą negalėjo vadovautis patikslintame skunde nurodytomis šio teisės akto nuostatomis.

Pareiškėjai, susipažinę su atsakovų atsiliepimais, 2025 m. gruodžio 12 d. pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus (reg. Nr. 20R1-1080), kuriuose nurodo, kad atsiliepimuose pateikti argumentai nepaneigia pareiškėjų skunde nurodytų faktinių ir teisinių aplinkybių.

Pasisakydami dėl administracinės klaidos fakto ir pirminių dokumentų viršenybės, pažymi, kad Savivaldybė pripažįsta, kad 1992 m. dokumentais pareiškėjams buvo leista įsigyti 0,057309 ha (573 m²) sklypą, įvažiavimo dalis buvo įskaityta į privatizavimo dokumentus, tačiau NTR įrašyta tik 0,0495 ha, o faktinis sklypas sumažintas iki 0,0454 ha. Pareiškėjų vertinimu, tai akivaizdus pirminių dokumentų ir registro neatitikimas. Teigia, kad ši neatitiktis nėra ginčas dėl teisės, o dokumentais pagrįsta administracinė klaida. Pažymi, kad LVAT praktika patvirtina, kad pirminiai žemės privatizavimo dokumentai turi viršenybę prieš vėlesnius duomenis, tokios neatitiktys taisomos administracine tvarka, o ne pertvarkymo projektų procedūromis, todėl atsakovių teiginys, kad „administracinės klaidos nėra“, nepagrįstas. Pasisakydami dėl Seimo kontrolierės išvadų reikšmės, nurodo, kad byloje esanti Seimo kontrolierės 2023 m. birželio 14 d. pažyma nustatė, kad: Savivaldybė neužtikrino teisės aktų nustatytos tvarkos laikymosi formuojant ir pertvarkant žemės sklypus (25.2.1 p.); du Savivaldybės pradėti projektai buvo nutraukti kaip neteisėti (25.2.2 p.); Savivaldybė nesiėmė veiksmų ištaisyti anksčiau padarytų klaidų (25.2.1 p.); Savivaldybei pateikta rekomendacija apsvarstyti galimybę inicijuoti naują formavimo procedūrą ar kitus sprendimo būdus (25.2.4 p.). Pareiškėjų vertinimu, šios išvados patvirtina, kad susidariusi situacija nėra techninė registro klaida, o ilgalaikis Savivaldybės administracinės veiklos trūkumas, kurį Savivaldybė privalo pašalinti.

Pasisakydami dėl VAI 15 straipsnio taikymo, nurodo, kad Savivaldybė neteisingai teigia, kad klaidos taisymas „pakeistų sprendimo esmę“. Pažymi, kad pareiškėjai: neprašo keisti sprendimo turinio; prašo ištaisyti dokumentais pagrįstą faktinę klaidą; remiasi pirminiais privatizavimo dokumentais, kuriuos Savivaldybė pati pripažįsta. Pareiškėjai mano, kad VAI 15 straipsnis yra tiesiogiai taikytinas. Pasisakydami dėl VAI 10 straipsnio reikalavimų, pažymi, kad skundžiamame Rašte: nenurodytas teisinis pagrindas, nepateikti motyvai, neįvertinti pirminiai privatizavimo dokumentai.

Pasisakydami dėl Savivaldybės argumento, kad ji nėra kompetentinga taisyti 1995 m. sandorių neatitikčių, pažymi, kad skundžiamas yra konkretus 2025 m. lapkričio 14 d. mero atsakymas, Savivaldybė turi pareigą teisėtai ir motyvuotai nagrinėti gyventojų prašymus. Registrų centras pats inicijuoti klaidos taisymo negali – institucija turi pateikti pagrindimą. Pareiškėjų vertinimu, Savivaldybė yra tinkamas subjektas priimti naują, teisėtą ir motyvuotą sprendimą.

Pasisakydami dėl Savivaldybės siūlomo sprendimo rengti sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, nurodo, kad jis negali būti taikomas, nes tai nėra administracinės klaidos taisymo procedūra, reikalavimas gauti kaimynų sutikimus neturi teisinio pagrindo, Seimo kontrolierė nustatė, kad tokia procedūra analogiškoje situacijoje jau buvo pripažinta neteisėta.

Pareiškėjų vertinimu, atsakovių atsiliepimai nepaneigia pirminių privatizavimo dokumentų viršenybės, neatitinka Seimo kontrolierės išvadų, neatitinka VAI 3, 10 ir 15 straipsnių, bandoma

pateisinti skundžiamą aktą vėlesniais paaiškinimais, siūloma procedūra, kuri analogiškoje situacijoje jau buvo pripažinta neteisėta.

Pareiškėjai taip pat pateikė Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. gruodžio 11 d. raštą Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuris, jų nuomone, yra tiesiogiai susijęs su Komisijoje nagrinėjamu ginču, kadangi patvirtina, kad Savivaldybė vis dar nepasisako dėl 2025 m. spalio 21 d. prašymo esmės, t. y. pirminių 1992 m. dokumentų ir akivaizdaus privatizuoto sklypo ploto sumažinimo. Savivaldybė vėl nepateikia teisinio pagrindo, kuriuo remiantis atsisako nagrinėti prašyme nurodytas faktines aplinkybes. Atsakymas grindžiamas taisyklėmis, kurios reglamentuoja kadastrinius matavimus savininko pageidavimu, nors pareiškėjų prašymas yra susijęs ne su matavimų užsakymu, o su administracinės klaidos vertinimu pagal 1992 m. dokumentus.

Pareiškėjas A. V. Komisijai posėdyje papildomai paaiškino, kad skundžiamu Raštu nepagrįstai atsisakyta ištaisyti klaidą, kuri buvo padaryta sudarant su pareiškėju 1995 m. kovo 8 d. Sutartį. Administracinės klaidos ištaisymo tvarka pareiškėjui turi būti atkurtas visas 0,057309 ha (573 m²) privatizuoto žemės sklypo *(duomenys neskelbtini)* (vėliau *(duomenys neskelbtini)*, Prienai, plotas. Pareiškėjas teigia, kad atsakovių pareigą ištaisyti administracinę klaidą yra nurodyta ir Seimo kontrolierės 2023 m. birželio 14 d. pažymoje, kurios išvadų atsakovės nepaisė. Pareiškėjo įsitikinimu, pirminiai žemės privatizavimo dokumentai turi viršenybę prieš vėlesnius duomenis, kurie buvo surašyti ir įregistruoti klaidingai ir tokios neatitiktys taisomos administracine tvarka, o ne pertvarkymo projektų procedūromis, kurias pareiškėjui siūloma atlikti skundžiamu Raštu.

Byloje kilo ginčas dėl atsakovo Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. lapkričio 14 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ teisėtumo ir atsakovės Prienų rajono savivaldybės administracijos neveikimo.

Bylos duomenimis nustatytos faktinės aplinkybės:

1. Nekilnojamojo turto registro 2025 m. spalio 3 d. ir 2025 m. lapkričio 24 d. duomenų bazės išrašai patvirtina, kad pareiškėjams bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, esantis *(duomenys neskelbtini)*, Prienuose (un. Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kad. Nr. *(duomenys neskelbtini)* (buvęs adresas Prienų m. *(duomenys neskelbtini)*). Žemės sklypo plotas – 0.0495 ha. Yra nustatytas kelio servitutas (tarnaujantis), įregistravimo pagrindas: 1995 m. kovo 8 d. Sutartis Nr. *(duomenys neskelbtini)*, plotas: 0.0123 ha, žemės sklypo *(duomenys neskelbtini)* savininkams.

2. Žemės sklypo *(duomenys neskelbtini)*, Prienai, kadastro žemėlapis 2025 m. spalio 21 d. ištraukoje pavaizduotos dvi sklypo dalys, kurias skiria žemės plotas, nesuformuotas kaip atskiras nekilnojamojo turto objektas šalia sklypų *(duomenys neskelbtini)*.

3. 1992 m. balandžio 27 d. Kūrybinių dirbtuvių kooperatyvo „*(duomenys neskelbtini)*“ žemės sklypo padalijimo susitarimu Prienų miesto savivaldybės 1992 m. kovo 12 d. potvarkiu Nr. *(duomenys neskelbtini)* kooperatyvui „*(duomenys neskelbtini)*“ skirtas žemės sklypas tarp kooperatyvo narių padalintas taip: 1. Sklypo dalį Nr. 1 (573,09 m²) – A. V.; 2. Sklypo dalį Nr. 2 (127,26 m²) – I. M. [*(duomenys neskelbtini)*]; 3. Sklypo dalį Nr. 3 (163,80 m²) – K. L. [*(duomenys neskelbtini)*]. Įvažiavimas į kiemą sklype Nr. 1 (84 m²) lieka bendram naudojimui, kooperatyvo nariams mokant po 1/3 metinio žemės mokesčio. Sklypo pasidalijimo plane taip pat nurodyta, kad A. V. priklauso 573,09 m² sklypas.

4. Prienų rajono Prienų miesto savivaldybės 1992 m. balandžio 29 d. potvarkyje Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl žemės sklypo paskirstymo“ nurodyta, kad A. V. paskirti 573,09 kv. m.

5. 1992 m. rugsėjo 29 d. kvitas Nr. 061 patvirtina, kad A. V. Prienų rajono valdybos žemėtvarkos tarnybai už žemę Prienų m. sumokėjo 22500 rublių.

6. Prienų rajono valdybos 1992 m. spalio 16 d. potvarkiu Nr. *(duomenys neskelbtini)* nuspręsta: „Iš dalies pakeisti rajono valdybos potvarkių kai kurių punktų redakciją: 1992 m. rugpjūčio 13 d. potvarkio Nr. *(duomenys neskelbtini)* 3.3 punktą skaityti taip: A. V. *(duomenys neskelbtini)* – 0,057309 ha – 2381 talonas.“

7. Kauno inžinierinių tyrinėjimų instituto 1993 m. parengtame Namų valdos žemės sklypo ribų plane *(duomenys neskelbtini)*, Prienai (Prienų m. sklypų privatizacija) nurodyta, kad A. V. naudojasi sklypu pažymėtu „C“, 553 m², sklype „C“ 84 m² naudojasi bendrai.

neskelbtini), Nr. (*duomenys neskelbtini*) atskiruose projektuose, į tai, kad šių žemės sklypų savininkai patyrė finansines išlaidas, susijusias su projektavimo darbų apmokėjimu, siūlyta Savivaldybės administracijai ištaisyti dėl jos netinkamų veiksmų kilusius padarinius, pasirašant su pasirinktu projekto autoriumi projekto rengimo sutartį ir finansuojant projekto (paslaugos Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*) rengimą (18 punktas).

Konstatuota, kad Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai (neveikimas) organizuojant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą, laikytini netinkamais, nes pažeidžia pareiškėjų teisėtus lūkesčius į jiems aktualių klausimų operatyvų ir tinkamą išsprendimą. Tuo pagrindu pareiškėjų skundas pripažintinas pagrįstu (22 punktas). Seimo kontrolierės pareiškėjų skundą dėl tuomečio NŽT Prienų ir Birštono skyriaus pareigūnų veiksmų (neveikimo) dalyvaujant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo procese pripažino pagrįstu (23 punktas); skundą dėl Prienų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) organizuojant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą pripažino pagrįstu (24 punktas).

NŽT direktoriui rekomendavo: atkreipti dėmesį į šio tyrimo metu nustatytus motyvavimo trūkumus sprendimuose atsisakyti derinti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus; aptarti jį su šiuos sprendimus priėmusiais NŽT Prienų ir Birštono skyriaus pareigūnais; pateikti išvadą, ar laisvos valstybinės žemės plotas, esantis tarp žemės sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), žemės sklypo, kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*) (*duomenys neskelbtini*) gatvės) ir inžinerinio statinio - šaligatvio, unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), atitinka įsiterpusiam žemės sklypui keliamus reikalavimus, įtvirtintus Nutarimo Nr. 692 2.15 papunktyje; ar šioje teritorijoje yra galimas naujo žemės sklypo formavimas. Tuo atveju, jeigu šioje teritorijoje esantis laisvos valstybinės žemės plotas neatitinka įsiterpusiam žemės sklypui keliamų reikalavimų – pateikti išvadą, ar žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto (paslaugos Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*) rengimo metu gali būti vienu metu vykdomas naujo žemės sklypo, besiribojančio su Savivaldybės patikėjimo teise valdomais žemės sklypais (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) projektavimas (pvz., Savivaldybės bendrojo naudojimo teritorijoms aptarnauti ar kitu tikslu) ir įsiterpusių žemės plotų prijungimas prie pirmiau nurodytų suformuotų žemės sklypų, tarp jų – pareiškėjų, Kaimyno 2 ir Kaimyno 3, ribų; koks subjektas ir kokių veiksmų turėtų imtis nagrinėjamu atveju (25.1. papunktis).

Prienų rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui rekomendavo: atkreipti dėmesį į šio tyrimo metu nustatytus Prienų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų netinkamus veiksmus organizuojant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą; aptarti jį su šiuos veiksmus atlikusiais Prienų rajono savivaldybės administracijos pareigūnais; spręsti klausimą dėl projekto viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo procedūrų pabaigimo / nutraukimo (paslaugos Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*); apsvarstyti galimybę žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto (paslaugos Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*) rengimą vykdyti savivaldybės lėšomis, pasirinkti projekto autorių ir pasirašyti su juo projekto rengimo sutartį; <...> apsvarstyti galimybę inicijuoti naujo žemės sklypo, besiribojančio su Savivaldybės patikėjimo teise valdomais žemės sklypais (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*), projektavimo savivaldybės reikmėms ir šio žemės sklypo patikėjimo teisės perėmimo klausimą; apie priimtą sprendimą informuoti Seimo kontrolierę (25.2. papunktis).

13. Pareiškėjai 2025 m. gegužės 7 d. pateikė prašymą Prienų rajono savivaldybės merui dėl žemės sklypo ribų ir valstybinės žemės dalies statuso nustatymo, prašydami: 1. Įvertinti faktinį parduoto žemės sklypo ribų ir ploto neatitikimą su įrašais kadastrę/registre; 2. Pateikti galimus sprendimus dėl klaidos ištaisymo, kai teisiškai leista įsigyti ir apmokėta sklypo dalis, naudojama įvažiavimui, buvo priskirta valstybinei žemei, bei galimybes prijungti įvažiavimą prie sklypo.

14. Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 3 d. rašte Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl žemės sklypo ribų ir valstybinės žemės dalies statuso nustatymo“ išnagrinėjus pareiškėjų 2025 m. gegužės 7 d. prašymą, paaiškino apie pareiškėjų Prašyme paminėtus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus ŽPDRIS paslaugų byloje Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*) ir ZSFP-(*duomenys neskelbtini*). Nurodė, kad Administracija 2022 m. gegužės 19 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) kreipėsi į NŽT Prienų ir Birštono skyrių, prašydama atnaujinti/pratęsti žemės sklypų

formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo reikalavimus ŽPDRIS paslaugos byloje Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*). NŽT Prienų ir Birštono skyrius 2022 m. gegužės 30 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) informavo Administraciją, kad atsisako išduoti reikalavimus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektui rengti ŽPDRIS paslaugos byloje Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*). NŽT Prienų ir Birštono skyriaus nuomone, norimas prijungti žemės plotas neatitinka įsiterpusio žemės sklypo sąvokos, pabrėžė, kad klausimas dėl valstybinės žemės ploto, esančio tarp (*duomenys neskelbtini*) gatvės Prienų m., žemės sklypų (*duomenys neskelbtini*), Prienų m. (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), Prienų m. (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*), Prienų m. (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), kaip įsiterpusio valstybinės žemės ploto prisijungimo prie aukščiau paminėtų žemės sklypų, turėtų būti sprendžiamas kompleksiskai, t. y. bendru žemės sklypų savininkų sutarimu. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstyta, Administracijos direktorius, vadovaudamasis Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*), 26¹ punktu, 2022 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) nutraukė pradėto žemės sklypų Prienuose, (*duomenys neskelbtini*), formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo procedūras ŽPDRIS paslaugos byloje Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*).

Priminė, kad Administracijos direktorius, atsižvelgdamas į NŽT 2023 m. liepos 14 d. raštą Nr. (*duomenys neskelbtini*), NŽT Prienų ir Birštono skyriaus 2023 m. rugpjūčio 7 d. raštą Nr. (*duomenys neskelbtini*), 2023 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) nusprendė nerengti valstybinės žemės ploto, esančio laisvoje valstybinėje žemėje Prienų m., formavimo ir pertvarkymo projekto ŽPDRIS paslaugos byloje Nr. ZSFP-(*duomenys neskelbtini*), kadangi teritorijoje nebuvo laisvo valstybinės žemės ploto, kurį būtų galima formuoti kaip įsiterpusį valstybinį žemės sklypą, jį sujungiant su besiribojančiais nuosavybės teise valdomais žemės sklypais. Administracijos specialistų nuomone, taisant anksčiau VĮ Registro centro padarytas klaidas, kai 123 m² įvažiavimo plotas, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje, galimas sprendimas dėl klaidos ištaisymų – inicijuoti šių žemės sklypų kadastrinių matavimų LKS-94 sistemoje (šiuo metu šių trijų žemės sklypų kadastriniai matavimai atlikti vietinėje koordinacių sistemoje) parengimą ir kreiptis į VĮ Registrų centrą dėl šių žemės sklypų kadastro duomenų patikslinimo (taisymo). Atlikus kadastrinius matavimus LKS-94 sistemoje, grafiškai NTK duomenų bazėje būtų pažymėti 5 (penki) žemės sklypai, t. y. 4 (keturi) tie, kurie šiuo metu pažymėti vietinėje koordinacių sistemoje ir penktasis – įvažiavimo kelio žemės sklypas.

Nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad tiek pareiškėjai, tiek kiti aukščiau paminėtų žemės sklypų savininkai, galimai įsigiję dalį faktinio įvažiavimo, kuris pažymėtas kaip laisvos valstybinės žemės fondo žemė, todėl žemės sklypų pertvarkymas turi būti sprendžiamas tik dalyvaujant bei pritariant visų žemės sklypų savininkams (naudotojams). Pakartotinai pateikė Administracijos specialistų nuomonę, kad rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, pritariant visų žemės sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), savininkams, būtų galimybė pertvarkant šiuos žemės sklypus, sujungti įsiterpusius valstybinės žemės sklypus su besiribojančiais žemės sklypais, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypų bei išspręsti 0,0123 ha įvažiavimo ploto, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR duomenų bazėje. Akcentavo, kad Administracija yra suinteresuota, kad būtų išspręstas 0,0123 ha įvažiavimo ploto klausimas, tačiau tik sutariant visų trijų žemės sklypų savininkams, todėl nesuformuotas 0,0123 ha dydžio žemės sklypo plotas turi būti įskaičiuotas į laisvą valstybinės žemės plotą. Taip pat priminė, kad atsižvelgiant į 2024 m. sausio 16 d. susitikime su Prienų rajono savivaldybės vadovais pasiektą bendrą susitarimą dėl formuojamos valstybinės žemės sklypo ribos, pareiškėjų 2024 m. sausio 29 d. prašymą, 2024 m. rugpjūčio 1 d. Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A3-521 patvirtintas kitos paskirties valstybinės žemės sklypo, esančio Prienuose, formavimo ir pertvarkymo projektas ŽPDRIS paslaugos bylos Nr. ZSFP-

(*duomenys neskelbtini*). Informavo, kad įregistravus valstybinės žemės sklypą NTR (šiuo metu, žemės sklypų, suformuotų patvirtintu žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektu, kadastro duomenų bylos pateiktos NŽT, dėl žemės sklypų suformavimo ir sprendimų priėmimo), pareiškėjai galės teikti Administracijos direktoriui prašymą organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, pertvarkyti šiuos žemės sklypus, sujungti įsiterpusius valstybinės žemės sklypus su besiribojančiais žemės sklypais ir išspręsti 123 m² įvažiavimo ploto priskyrimo nuosavybės teise valdomiems žemės sklypams klausimą.

15. Pareiškėjai 2025 m. spalio 21 d. su prašymu „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ kreipėsi į Prienų rajono savivaldybės merą (reg. 2025 m. spalio 22 d. Nr. (*duomenys neskelbtini*), prašydami: „1. Patvirtinti istorinį faktą, kad Prienų rajono valdybos 1992 m. spalio 16 d. Potvarkiais Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir Nr. (*duomenys neskelbtini*), Prienų miesto savivaldybės potvarkį Nr. (*duomenys neskelbtini*) (1992-04-29), pagal Prienų rajono valdybos Architektūros ir urbanistikos skyriaus 1992-04-28 patvirtintą žemės sklypo padalijimo planą ir žemės sklypo padalijimo susitarimą (1992-04-27), mums buvo leista įsigyti 0,057309 ha (573 m²) žemės sklypą, esantį adresu: (*duomenys neskelbtini*), Prienai. 2. Išduoti pažymą, kad minėta sklypo dalis buvo įtraukta į žemės sklypų privatizavimo dokumentus ir už ją buvo apmokėta, kaip ir yra nurodyta 1995 m. kovo 8 d. Sutarties Nr. (*duomenys neskelbtini*) pagrindą sudarančiuose aukščiau nurodytuose potvarkiuose Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir Nr. (*duomenys neskelbtini*), ir ką patvirtina apmokėjimo už leidžiamą įsigyti 0,057309 ha (573 m²) žemės sklypą 1992 m. rugsėjo 29 d. kvitas Nr. 061, bei Prienų miesto savivaldybės potvarkis Nr. (*duomenys neskelbtini*) (1992-04-29)“. Taip pat prašė „išnagrinėti galimybes ištaisyti esamą situaciją: naujai suformuojant sklypą pagal istorinį dokumentą ir atkuriant nuosavybės teises į visą įsigytą plotą, arba atliekant kadastrinių duomenų koregavimą ir prijungiant trūkstamą sklypo dalį prie esamo žemės sklypo“.

16. Skundžiamame Rašte paaiškinta, kad Prienų rajono savivaldybės administracija neginčija fakto, kad Prienų rajono valdybos 1992 m. spalio 16 d. potvarkiu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl kai kurių rajono valdybos potvarkių dalinio pakeitimo“ pareiškėjams leista įsigyti 0,057309 ha žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Prienuose, už kurį turėjo sumokėti 2381 taloną.

Pabrėžta, kad prie Prašymo pateiktoje 1995 m. kovo 8 d. Sutartyje, Nr. (*duomenys neskelbtini*), registro Nr. (*duomenys neskelbtini*), registro data 1995-03-09, nurodyta, kad pareiškėjai nusipirko 495 kv. m žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Prienuose, už kurį sumokėjo 2381 rublį. Sutarties 3.4. papunktyje (Žemės servitutai), nurodyta, kad bendro naudojimo žeme turi teisę naudotis I. M. ir K. L. [*duomenys neskelbtini*].

Akcentuota, kad Prienų rajono savivaldybės administracijos specialistų nuomone, taisant anksčiau VĮ Registro centro padarytas klaidas, kai 123 m² įvažiavimo plotas, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR duomenų bazėje, galimas sprendimas dėl klaidos ištaisymų – inicijuoti šių žemės sklypų kadastrinių matavimų LKS-94 sistemoje (šiuo metu šių trijų žemės sklypų kadastriniai matavimai atlikti vietinėje koordinačių sistemoje) parengimą ir kreiptis į VĮ Registrų centrą dėl šių žemės sklypų kadastro duomenų patikslinimo (taisymo).

Paaishkinta, kad dėl kadastrinių matavimų atlikimo žemės sklypų savininkai turi kreiptis į įmones (matininkus), turinčias kvalifikacijos pažymėjimus minėtiems darbams atlikti. Atsižvelgiant į tai, kad tiek pareiškėjai, tiek kiti aukščiau paminėtų žemės sklypų savininkai, galimai įsigiję dalį faktinio įvažiavimo, kuris pažymėtas kaip laisvos valstybinės žemės fondo žemė, vienas iš galimų sprendimo būdų – žemės sklypų pertvarkymas, tik dalyvaujant bei pritariant visų žemės sklypų savininkams (naudotojams), rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą.

Nurodyta, kad pakartotinai teikiama Prienų rajono savivaldybės administracijos specialistų nuomonė, kad rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, pritariant visų žemės sklypų (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), savininkams, būtų galimybė pertvarkant šiuos žemės sklypus, sujungti įsiterpusius valstybinės žemės sklypus su besiribojančiais žemės sklypais, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypų bei išspręsti 0,0123 ha įvažiavimo ploto, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr.

(*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR duomenų bazėje.

Akcentuota, kad Prienų rajono savivaldybės administracija yra suinteresuota, kad būtų išspręstas 0,0123 ha įvažiavimo ploto klausimas, tačiau tik sutariant visų trijų žemės sklypų savininkams.

17. Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. gruodžio 11 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*), atsakant į pareiškėjų 2025 m. lapkričio 17 d. prašymą, priminta, kad dėl Prienų rajono valdybos 1992 m. spalio 16 d. potvarkiu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl kai kurių rajono valdybos potvarkių dalinio pakeitimo“ leisto įsigyti 0,057309 ha žemės sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*), Prienuose (toliau – Žemės sklypas), už kurį turėjo sumokėti 2381 talonus ir kurį įsigijo, pasirašydami 1995 m. kovo 9 d. Sutartį, pareiškėjams atsakyta Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. lapkričio 14 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“, Prienų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 3 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl žemės sklypo ribų ir valstybinės žemės dalies statuso nustatymo“.

Paaiškinta, kad aukščiau minėtuose Prienų rajono savivaldybės mero raštuose pareiškėjams pateikta Prienų rajono savivaldybės administracijos specialistų nuomonė ir pateikti galimi sprendimai dėl klaidų ištaisymo.

Informuojama, kad Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklės reglamentuoja nekilnojamųjų daiktų kadastrinių matavimų, dokumentų, kurių reikia naujo nekilnojamojo daikto įregistravimui Nekilnojamojo turto kadastro informacinėje sistemoje ar jau įrašytiems duomenims pakeisti, ir nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos parengimo ar jau sudarytos bylos papildymo tvarką. Šių taisyklių 19.5 papunktis reglamentuoja, kad žemės sklypų kadastriniai matavimai, nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje, atliekami žemės sklypo savininkui ar valstybinės žemės naudotojui pageidaujant. Tų pačių taisyklių 81 punktą apibrėžia, kas yra žemės sklypo kadastro duomenų keitimas – veiksmai, kuriais nustatomi Nekilnojamojo turto kadastro informacinėje sistemoje įregistruotų žemės sklypų kadastro duomenų pasikeitimai ir atnaujinama žemės sklypo kadastro duomenų byla, o 82.4 papunktis numato, kad žemės sklypo kadastro duomenys keičiami žemės sklypo savininko pageidavimu.

Pažymima, kad atsižvelgiant į aukščiau paminėtas teisės aktų nuostatas bei į tai, kad žemės sklypas priklauso jums privačios nuosavybės teise, negali atlikti privataus žemės sklypo kadastrinių matavimų, dėl kadastrinių matavimų atlikimo turi kreiptis į įmones (matininkus), turinčias kvalifikacijos pažymėjimus minėtiems darbams atlikti.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas, Nekilnojamojo turto kadastro informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-89, Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenų nustatymo taisyklės, Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės, VAĮ.

Nekilnojamųjų daiktų, registruojamų Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre, kadastro duomenų nustatymą, jų įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą, Nekilnojamojo turto kadastro statusą, šio kadastro steigimą, tvarkymą, reorganizavimą ir likvidavimą ir matininkų veiklos sąlygas, jų teises, pareigas ir atsakomybę reglamentuoja Nekilnojamojo turto kadastro įstatymas (1 straipsnis). Kadastro tvarkytojas įstatymų nustatyta tvarka atsako, kad Nekilnojamojo turto kadastrė kaupiami ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto duomenys atitiktų dokumentus, kurių pagrindu jie buvo įrašyti, ir už šių duomenų apsaugą (4 straipsnio 2 dalis). Nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą įrašo Kadastro tvarkytojas Kadastro nuostatų nustatyta tvarka (4 straipsnio 3 dalis). Žemės sklypų kadastriniai matavimai atliekami nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje (8 straipsnis 2 dalis).

Nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti žemės sklypų kadastro duomenys turi būti keičiami, jeigu žemės sklype buvo pastatyti, rekonstruoti, suremontuoti ar nugriauti statiniai ar atlikti nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės tvarkymo statybos darbai (išskyrus atvejus, kai dėl

rekonstruotų ar suremontuotų statinių ar dėl kilnojamosios kultūros paveldo vertybės tvarkymo statybos darbų žemės sklypo užstatytas plotas ir statinių forma (konfigūracija) nepasikeičia), nutiesti keliai, iškasti tvenkiniai, įrengti valymo ar melioracijos ir kiti žemės sklypo įrenginiai, taip pat atlikti kiti veiksmai, pakeitę kadastro duomenis, bei įstatymų nustatyta tvarka nustatčius, kad dėl gamtinių procesų pakito žemės naudmenų sudėtis (9 straipsnio 2 dalis). Nekilnojamojo turto kadastrė įrašytų duomenų pakeitimo tvarką ir reikalavimus bei leistinus kadastro duomenų neatitikimų dydžius dėl skirtingo tikslumo kadastrinių matavimų nustato Kadastro nuostatai (9 straipsnio 2 dalis). Nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti duomenys keičiami valstybės valdžios ar valdymo institucijų teikimu Kadastro nuostatų nustatyta tvarka: 1) įgyvendinant Vyriausybės sprendimus dėl nekilnojamųjų daiktų vertės perskaičiavimo; 2) vykdant teismų sprendimus dėl nekilnojamojo turto kadastrė įrašytų duomenų patikslinimo; 3) patikslinant nekilnojamųjų daiktų kadastro duomenis, kai šie nekilnojamieji daiktai ar jų dalys paimami visuomenės poreikiams. Iki žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto patvirtinimo ši projektą įgyvendinanti institucija, turėdama sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, inicijuoja numatomų paimti visuomenės poreikiams žemės sklypų, kurių ribų posūkio taškų koordinatės nenustatytos valstybinėje koordinacinių sistemoje, kadastrinius matavimus. Patikslinti žemės sklypų kadastro duomenys įregistruojami žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą įgyvendinančios institucijos prašymu ir lėšomis; 4) kitais teisės aktų nustatytais atvejais (9 straipsnio 4 dalis). Dėl už žemės sklypų suformavimą atsakingų valstybės tarnautojų netinkamo veikimo neteisingai patvirtinti žemės sklypo kadastro duomenys taisomi, jeigu nėra pagrindo manyti, kad toks ištaisymas pažeis teisių į tą žemės sklypą turėtojų ar trečiųjų asmenų teisėtus interesus. Neteisingai patvirtinti žemės sklypo kadastro duomenys taisomi valstybės biudžeto lėšomis žemės sklypo savininko sutikimu. Nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti neteisingi žemės sklypo kadastro duomenys keičiami už žemės sklypų suformavimą atsakingos institucijos sprendimo pagrindu Kadastro nuostatų nustatyta tvarka šio žemės sklypo savininko prašymu (9 straipsnio 5 dalis).

Nekilnojamojo daikto kadastro duomenys įrašomi į nekilnojamojo turto kadastrą ir pakeičiami Kadastro nuostatų nustatyta tvarka (13 straipsnio 1 dalis). Prašymą įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į Nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti turi teisę pateikti: nekilnojamojo daikto savininkas, jo įgaliotas asmuo arba bet kuris šio nekilnojamojo daikto bendraturtis (13 straipsnis 2 dalis 1 punktas); šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodyti asmenys ir šio Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais (13 straipsnio 2 dalies 4 punktas). Prašymai įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą ar juos pakeisti pateikiami ir nagrinėjami Kadastro nuostatų nustatyta tvarka (13 straipsnio 3 dalis).

Suinteresuoti asmenys, sužinoję, kad Nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti duomenys yra netikslūs ar neišsamūs, gali pareikalauti, kad Kadastro tvarkytojas neatlygintinai ištaisytų netikslumus, o neišsamius papildytų. Kadastro tvarkytojas, gavęs tokį prašymą, per 5 darbo dienas turi jį išnagrinėti ir priimti sprendimą. Apie priimtą sprendimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos Kadastro tvarkytojas raštu praneša suinteresuotam asmeniui. Kadastro tvarkytojas, pastebėjęs, kad nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti nekilnojamojo daikto kadastro duomenys neatitinka duomenų, įrašytų dokumentuose, kurių pagrindu šie duomenys įrašyti į Nekilnojamojo turto kadastrą, gali ištaisyti klaidą, jeigu nėra pagrindo manyti, kad toks ištaisymas pažeis teisių į tą nekilnojamąjį daiktą turėtojų ar trečiųjų asmenų teisėtus interesus (15 straipsnio 2 dalis).

Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. D1-190 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 2.6 papunktyje nustatyta, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas (toliau – Projektas) rengiamas, kai įsiterpusį valstybinės žemės plotą, kaip apibrėžiamas Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais numatoma sujungti su besiribojančiu žemės sklypu, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypo.

Dėl patikslinto skundo reikalavimo atsakovei Savivaldybei, kuriuo prašoma panaikinti Prienu rajono savivaldybės mero Raštą.

Pareiškėjai nurodo, jog Savivaldybė skundžiamu Raštu pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3, 10, 15 straipsnius.

VAI 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (LVAT 2015 m. gruodžio 21 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). Formaliai ir biurokatiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Gero administravimo principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (LVAT 2015 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra konstatavęs, kad VAI 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; ir kt.). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAI 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus (LVAT 2025 m. gegužės 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-135-520/2025).

Pareiškėjai teigia, kad 1992 m. dokumentais pareiškėjams buvo leista įsigyti 0,057309 ha (573 m²) sklypą, įvažiavimo dalis buvo įskaityta į privatizavimo dokumentus, tačiau NTR įrašyta tik 0,0495 ha, o faktinis sklypas sumažintas iki 0,0454 ha. Pareiškėjų vertinimu, tai akivaizdus pirminių dokumentų ir registro neatitikimas. Teigia, kad ši neatitiktis nėra ginčas dėl teisės, o dokumentais pagrįsta administracinė klaida, kurią turi ištaisyti Savivaldybė.

Administracinį sprendimą priėmęs viešojo administravimo subjektas, gavęs motyvuotą informaciją apie administraciniame sprendime esančius rašymo apsirikimus ar aiškias aritmetines klaidas (toliau šiame straipsnyje – klaidos), imasi priemonių klaidoms ištaisyti (VAI 15 straipsnio 1 dalis). Jeigu klaidos ištaisymas pakeistų administracinio sprendimo turinį iš esmės, klaidų ištaisymo procedūra negalima, o administracinis sprendimas gali būti pripažintas netekusiu galios vadovaujantis šio įstatymo 16 straipsniu arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka (15 straipsnio 4 dalis).

Nagrinėjamu atveju Komisija sutinka su atsakovės argumentais, kad pareiškėjai iš esmės kelia ginčą dėl teisės į 123 kv. m įvažiavimo plotą, kuris įskaičiuotas ir įregistruotas kaip privati nuosavybė į nuosavybės teise valdomų žemės sklypų (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*, Nr. *(duomenys neskelbtini)*), plotus, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ Registrų centro NTR duomenų bazėje. Savivaldybės nuomone, klaida galimai buvo padaryta anksčiau VĮ Registro centro, Savivaldybės vienas iš siūlomų sprendimų dėl klaidos ištaisymų – inicijuoti šių žemės sklypų kadastrinių matavimų LKS-94 sistemoje (šiuo metu šių trijų žemės sklypų kadastriniai matavimai atlikti vietinėje koordinacių sistemoje) parengimą ir kreiptis į VĮ Registrų centrą dėl šių žemės sklypų kadastro duomenų patikslinimo (taisymo).

Taipogi Savivaldybė remiasi LVAT išaiškinimais, kad klaidų ištaisymo procedūra (kurią dabar reglamentuoja VAI 15 straipsnis) negali būti aktų ar dokumentų taisymo pagrindu, kuomet kyla ginčas dėl teisės turinio ar tam tikrų akto turiniui reikšmingų faktinių aplinkybių (žr., pvz., 2012 m. sausio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A858-267/2012; 2007 m. lapkričio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A469-951/2007).

Pagal LVAT praktiką, viešojo administravimo subjektas gali ištaisyti tik priimtų sprendimų klaidas, kurias ištaisius asmeniui negali būti nustatyta mažiau teisių arba daugiau pareigų negu buvo nustatyta priimtu sprendimu (2014 m. gegužės 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-

1017/2014; 2014 m. spalio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A552-2347/2014). Administracinį aktą priėmusi valstybės viešojo administravimo institucija gali ištaisyti šiame sprendime padarytas techninio pobūdžio klaidas ir tik su sąlyga, kad toks ištaisyimas nepakeičia administracinės procedūros sprendimu nustatytų asmens (-ų) teisių ir pareigų (2012 m. birželio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-1434/2012).

Iš 1995 m. kovo 8 d. Sutarties, Nr. (*duomenys neskelbtini*), registro Nr. (*duomenys neskelbtini*), registro data 1995-03-09, pagal kurią pareiškėjas A. V. nusipirko 495 kv. m žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*), Prienuose, matyti, kad ji buvo sudaryta tarp pareiškėjo ir sudarė tuometinė vietos savivaldos institucijos – Prienų rajono valdybos žemėtvarkos tarnybos, kurios funkcijas vėliau perėmė Kauno apskrities valdytojo administracija, Kauno apskrities viršininko administracija ir Nacionalinė žemės tarnyba. Taip pat ir šiuo metu, pagal galiojančią teisinį reglamentavimą valstybinės žemės sklypų pirkimo–pardavimo sutartis rengia, sudaro, keičia Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Nagrinėjamu atveju Komisija nenustatė pagrindų Savivaldybei imtis priemonių klaidoms ištaisyti pagal VAĮ 15 straipsnio 1 dalies nuostatas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalimi, skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

LVAT savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., LVAT 2017 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017 ir kt.).

Komisija, vertindama byloje šalių pateiktus paaiškinimus ir rašytinius įrodymus, neturi pagrindo sutikti su pareiškėjų argumentais dėl Rašto panaikinimo, kadangi jis parengtas kompetentingo subjekto, atsakant į pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. prašymą Savivaldybės merui (reg. 2025 m. spalio 22 d. Nr. (*duomenys neskelbtini*)). Savivaldybės mero Rašte, atsižvelgiant į susidariusią situaciją, nurodytos pareiškėjų prašymui nagrinėti aktualios faktinės aplinkybės, pareiškėjams pasiūlyti sprendimo būdai taisant anksčiau VĮ Registrų centro galimai padarytas klaidas, kai 123 m² įvažiavimo plotas, įskaičiuotas ir įregistruotas privati nuosavybė į Žemės sklypo plotą, tačiau grafiškai nepažymėtas VĮ registrų centro NTR. Rašte nurodytas teisinis reglamentavimas pasiūlytiems sprendimo būdams įgyvendinti. Komisijos vertinimu, Savivaldybė, atsižvelgiant į tai, kad ne tik pareiškėjai, bet ir kiti gretimų žemės sklypų savininkai (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*), Nr. (*duomenys neskelbtini*)), galimai išigiję dalį faktinio įvažiavimo (apie 123 kv. m ploto), kuris pažymėtas kaip laisvos valstybinės žemės fondo žemė, pagrįstai pareiškėjams pasiūlė vieną iš galimų sprendimo būdų – žemės sklypų pertvarkymą dalyvaujant bei pritariant visų žemės sklypų savininkams (naudotojams), rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Pastebėtina, kad vieno bendro (o ne kiekvieno atskirai) žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimas sprendžiant pareiškėjų keliamą problemą buvo akcentuotas ir Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2023 m. birželio 8 d. pažymoje Nr. (*duomenys neskelbtini*); (*duomenys neskelbtini*).

LVAT ne kartą yra konstatavęs, jog ne bet koks formalus VAĮ 8 straipsnio (šiuo metu VAĮ 10 straipsnis) nuostatų pažeidimas sąlygoja individualaus administracinio sprendimo panaikinimą, o tik toks, kuris iš esmės pažeidžia kokio nors teisės subjekto teises ar įstatymo saugomus interesus (LVAT 2005 m. birželio 8 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A15-683/2005; 2006 m. vasario 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A2-687/2006, 2010 m. spalio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. 3 AS858-603/2010 ir kt.). VAĮ 8 straipsnio 1 dalyje (šiuo metu VAĮ 10 straipsnio 1 dalis) įtvirtinta, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais)

ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. Ši teisės norma LVAT praktikoje siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2008 m. birželio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-700/2008, 2009 m. balandžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-422/2009).

LVAT laikosi pozicijos, kad VAĮ 8 straipsnio 1 dalimi (šiuo metu VAĮ 10 straipsnis) iš esmės yra siekiama užtikrinti, jog asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Tuo atveju, kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, spręsdamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (LVAT 2011 m. birželio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A 556-336/2011).

Komisijos vertinimu, skundžiamas Savivaldybės mero 2025 m. lapkričio 14 d. raštas Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ yra pakankamai išsamus, jame aiškiai išdėstyti motyvai, kas leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti jo turinį. Raštas pagrįstas teisės aktais ir faktinėmis aplinkybėmis, nustatytomis išnagrinėjus jau ne pirmą kartą pareiškėjų teikiama prašymą, siekiant išspręsti susidariusią ginčo situaciją pareiškėjų pageidaujamu būdu. Raštas atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus imperatyvius reikalavimus bei LVAT išaiškinimus, kurie aptarti anksčiau, todėl jo naikinti pareiškėjų skundo argumentais teisinio pagrindo nėra ir pareiškėjų skundas šioje dalyje atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl patikslinto skundo reikalavimo atsakovei Savivaldybės administracijai dėl įpareigojimo atlikti pareiškėjų nurodytus veiksmus

Antruoju patikslinto skundo reikalavimu pareiškėjai Komisijos prašo pavesti Prienų rajono savivaldybės administracijai iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. prašymą „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“, vadovaujantis VAĮ 3, 10 ir 15 straipsniais bei priimti teisėtą, pagrįstą ir motyvuotą sprendimą.

Byloje pateiktais rašytiniais įrodymais ir pareiškėjo A. V. paaiškinimais nustatyta, kad su 2025 m. spalio 21 d. prašymu „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ pareiškėjai kreipėsi ne į Savivaldybės administraciją, o į Savivaldybės merą (reg. 2025 m. spalio 22 d. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), tačiau antruoju patikslinto skundo reikalavimu kelia ginčą dėl Savivaldybės administracijos neveikimo tinkamai neišnagrinėjus pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. pateikto prašymo.

Nagrinėjamoje byloje pareiškėjai kėlė ginčą pagal patikslinto skundo reikalavimą dėl Savivaldybės mero Rašto, kuriuo pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. prašymas „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ buvo išnagrinėtas, panaikinimo. Komisija, be kita ko, nustatė, kad Savivaldybės mero Raštą priėmė tinkamas viešojo administravimo subjektas jam suteiktos kompetencijos ribose.

LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka tam tikrų veiksmų pagal savo kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti. Prašant įpareigoti viešojo administravimo subjektą atlikti tam tikrus veiksmus, turi būti pateikiamas pagrindas, remiantis kuriuo reikalaujama atlikti atitinkamus veiksmus, įrodymai, pagrindžiantys aplinkybes, kad atitinkami veiksmai nebuvo atlikti ar juos atsisakyta atlikti (žr., pvz., LVAT 2023 m. rugsėjo 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2254-525/2023, 2023 m. rugpjūčio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-438-520/2023, 2023 m. rugpjūčio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-694-502/2023, 2018 m. gruodžio 13 d.

nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-849-968/2018, 2018 m. rugpjūčio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-545-629/2018 ir kt.). Taigi, reiškiant reikalavimą įpareigoti atsakovą atlikti tam tikrus jo kompetencijai priskirtinus veiksmus, suinteresuotas asmuo skundą Komisijai gali pateikti tik tuo atveju, jeigu jo atžvilgiu yra priimtas šio administravimo subjekto atsisakymas atlikti prašomus veiksmus ar viešojo administravimo subjektas vilkina prašomą atlikti veiksmų atlikimą. (žr. LVAT 2020 m. sausio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-47-438/2020).

Pareiškėjai byloje neįrodinėjo aplinkybės, kad su 2025 m. spalio 21 d. prašymu „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“ kreipėsi į Savivaldybės administraciją, todėl Savivaldybės administracijai nekilo pareigos jį išnagrinėti. Kaip nustatyta byloje, pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. prašymą išnagrinėjo tas viešojo administravimo subjektas, kuriam jis buvo adresuotas – Savivaldybės meras, neperžengdamas jam įstatymais suteiktos kompetencijos ribų.

Remdamasi išdėstytu, Komisija sprendžia, kad pareiškėjai neįrodė atsakovės Prienų rajono savivaldybės administracijos neveikimo pagal reikalavimą pavesti Prienų rajono savivaldybės administracijai iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2025 m. spalio 21 d. prašymą „Dėl žemės sklypo ploto korekcijos“, todėl Komisija neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo jį tenkinti. Pareiškėjai neįrodė aplinkybių kurios galėtų paneigti atliktą vertinimą, todėl patikslintas skundas šioje dalyje atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų A. V. ir A. V. 2025 m. lapkričio 24 d. patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos narė

Lionela Gelmanienė

Daiva Bereikienė

Darius Saveikis